

TÜRKİYE KİMYA SANAYİ MECLİSİ

KONU	: Türkiye Kimya Sanayi Meclisi Toplantı Raporu
TARİH/ SAAT	: 24 Nisan 2013 / 10.30 – 13.00
YER	: TOBB / İstanbul
DAĞITIM	:Mustafa SARAÇÖZ– Genel Sekreter Cihat ALAGÖZ – Daire Başkanı Ahmet ALTINTUĞLU - Müdür Türkiye Kimya Sanayi Meclis Üyeleri Diğer Katılımcılar
TOPLAM KATILIM	: 30 Kişi
HAZIRLAYAN	: Türkiye Sektör Meclisleri Müdürlüğü Esmâ MİRMAHMUTOĞULLARI

TOBB Türkiye Kimya Sanayi Meclisi, Meclis Başkanı Timur ERK Başkanlığında, Birliğimiz Başkanlık Baş Danışmanı Çağrı GÜRGÜR'ün katılımlarıyla Birliğimiz İstanbul Hizmet Binasında toplanmıştır.

Her toplantıda olduğu gibi öncelikle meclisimizde yer alan alt sektör temsilcilerinin kendi sektörlerindeki gelişmeler hakkında değerlendirmeleri alınmıştır. Sonrasında, gündem maddesi kapsamında ilk olarak, Çağrı GÜRGÜR, çek kullanımında yaşanan sorunların giderilmesi konusunda Birliğimiz uygulamaları ile ilgili bilgilendirmede bulunmuş, ardından 13-14 Haziran 2013 tarihinde gerçekleşmesi planlanan 8. Ulusal Kimya Sanayi Kongresi hazırlıkları, üretilmesi öncelikli görülen katma değeri yüksek ilk 10 kimyasalın fizibilite projeleri ile ilgili çalışmalar ile AR-GE ve İnovasyon Alt Komite çalışmaları görüşülerek, Kimya Sektörü Strateji Belgesi, KİMTEK konuları ve kümelenme girişimleri değerlendirilmiştir. Son olarak, biyosidal ürünlerin ruhsatlandırma maliyetleri görüşülerek toplantı sona ermiştir.

Gündem (1) : Çek Kullanımında Yaşanan Sorunların Giderilmesi Konusunda Birliğimiz Uygulamaları ile İlgili Bilgilendirme (Başkanlık Başdanışmanı Sayın Çağrı GÜRGÜR)

Birliğimiz Başkanlık Başdanışmanı Çağrı GÜRGÜR, meclisteki sanayicilerimizin de sık sık gündeme getirdiği, tüm sektörlerde ciddi sıkıntılar doğuran karşılıksız çek konusunda Birliğimiz uygulamalarından bahsetmiştir. 2011 yılından itibaren karşılıksız çeklerde ve protestolu çeklerde ciddi bir artış olduğunu, bu kapsamda Birlik olarak gerek çekte gerekse senette yaşanan sıkıntılar konusunda neler yapılabileceği konusunda çalışma başlattıklarını söylemiştir.

Öncelikle, çek ile ilgili kanuni düzenlemelere değinen GÜRGÜR, çekin üç ayağının Banka, Keşideci ve Hamiller'den oluştuğunu, banka ve keşideci için kanuni düzenleme yapıldığını, bankalara ağır yükümlülükler getirildiğini belirtmiştir. Her bir çek karnesinde ortalama 21 bin liraya yakın yükümlülük bulunduğunu, bunun yanında çek verirken gerekli özeni göstermeyen bankacılara ve keşidecilere ilave yasal yaptırımlar getirildiğini, hapis cezasının kaldırıldığını ancak 10 yıla kadar varan "çek düzenlemeye men cezası"nın getirildiğini eklemiştir.

Bu iki düzenleme yapılırken çeki alan hamili güçlendirecek bir düzenleme yapılmasının geciktiğini, TOBB olarak bu konuda Başbakan Yardımcısı Sayın Ali BABACAN'ın başkanlığında, Bankalar Birliği ile birlikte hamili koruyacak bir sistem geliştirmeye karar verildiğini belirtmiştir.

TOBB ile Kredi Kayıt Bürosu arasında 1 Mart 2013 tarihinde imzalanan protokole istinaden Oda/Borsa üyelerimizin kendilerine ait Çek ve Risk raporlarına ulaşmaları ve bunları isterlerse üçüncü kişilerle paylaşmaları mümkün hale getirilmiştir.

Bu sistemi oluşturmadan önce bir analiz yaptıklarını belirten GÜRGÜR, analizlerin sonucunda 2012 yılının Ekim ayında 15 bin kişinin, Kasım ayında 20 bin kişinin, Aralık ayında 18 bin kişinin karşılıksız çek kestiğini belirlediklerini, bu karşılıksız çeki kesenlerin geçmişe dönük hareketlerine baktıklarında 18 bin kişinin yaklaşık %76'sının son önceki 3 ayda da çeklerinin karşılıksız çıktığını, bu şekilde bir eğilim olduğunu belirlediklerini, ve bu konunun üzerine gidip, Kredi Kayıt Bürosu (KKB) ile birlikte bir sistem kurmaya başladıklarını ifade etmiştir.

Geçen yıl çıkarılan bir kanun ile T.C.Merkez Bankası'nın nezdinde olan Risk Merkezi'nin Bankalar Birliği'ne devredilmesinden sonra bütün çekler, bireysel krediler ve ticari kredilerle ilgili sicillerin Bankalar Birliği tarafından Kredi Kayıt Bürosuna devredildiğini, Kredi Kayıt Bürosunun bundan sonra Merkez Bankası adına; şirketlerin, bireylerin bütün finansal verilerini toplayacak kanuni yetkiye sahip olduğunu belirtmiştir. Önümüzdeki dönemde bu sisteme sadece çek-senet ve kredi sicilleri değil, firmaların ve bireylerin ödemiş olduğu telefon faturası, doğalgaz faturası, elektrik faturası gibi tüm ödeme performansları bilgilerinin de dahil olacağını, yani sadece şirketlerin değil bireylerin de bütün ödeme performansının Kredi Kayıt Bürosu'nun veri tabanında hazır hale geleceğini aktarmıştır.

Bu sistemin; **Çek Raporu** ve **Risk Raporu** olmak üzere iki rapordan oluştuğunu ve sistemin bireylerin kendilerine ait olan bu iki raporu görebilmesine ve kendileri onay vermek kaydıyla 3. kişiler tarafından da görülmesine olanak sağlayacağını eklemiştir.

Bu sistem ne getiriyor?

GÜRGÜR, şu anki sistemde, çek alınacak firma hakkında "yasal olmasa da" sadece bankalardan bilgi alınabildiğini, ancak bankalardan alınan bilgide şirketinin geçmişinin görülemediğini sadece kaç tane çekin karşılıksız çıktığının öğrenebileceğini, ama toplamda kaç çek kesilip, oransal olarak yüzde kaçının karşılıksız çıktığını ve dolayısıyla karşılaştırma yaparken en az riskli şirketinin belirlenemediğini, bu nedenle yeni sistemde tam olarak tüm çek geçmişinin görüldüğünü ve her türlü riskin belirlenebileceğini söylemiştir.

Çek raporu nelerden oluşuyor?

Çek raporunun, 2007'den sonraki şirketin ödediği bütün çekleri, 2009(sicil affı çıktığı için)'dan sonraki ödemediği bütün çek bilgilerini içerdiğini, şirketin kaç bankada çek hesabı olduğunu, toplam kaç tane çek kestiğini, ilk karşılıklı çeki, ilk karşılıksız çeki ne

zaman kestiğini gösteren çok kapsamlı bir rapor olduğunu belirtmiştir.

Risk raporu nelerden oluşuyor?

Risk Raporunun aslında kredi raporu olduğunu ve kredi raporunda zaman kısıtlaması olmadığını, şirketin kuruluşundan itibaren bütün kredi geçmişinin mevcut olduğunu, ayrıca kaç bankayla çalışmış, toplam limitli riski ne kadarmış, ilk ve son kredileri ne zaman kullanmış, geri ödemeleri nasılmış, hangi çekleri karşılıksız çıkmış vb. gibi bilgileri kapsayan bu raporda o şirketle ilgili bütün kredi dokümanlarının görülebildiğini belirtmiştir.

Sistem nasıl çalışıyor?

GÜRGÜR, sistemin çalışma şeklini şu şekilde anlatmıştır: “Keşideci size çeki hazırlıyor, cep telefonunuzdan ister aldığınız çekin numarasını, isterseniz keşidecinin vergi numarasını KKB’ye mesaj atıyorsunuz, KKB de sizden gelen mesajla bu çekin bağlı olduğu bankaya bir elektronik mesaj atıyor. Bankadan keşidecinin bilgisini alıyor, arkasından da keşideciye mesaj atıyor. Diyor ki, “firmanız hakkında hamil çek veya kredi kartı istihbaratı” soruluyor. Bu istihbaratın hamile verilmesini istiyor musunuz? Onay alındığında KKB, keşideci ile ilgili çek raporunu veya risk raporunu veya her ikisini birden hazırlıyor ve çek hamiline gönderiyor. Bu işlemi ister birkaç dakika içinde telefonla, ister size verilen referans numarası ile KKB’nin internet sayfasına girerek keşideci ile ilgili “çek ve/veya risk raporunu” ayrıntılı bir şekilde inceleyerek yapıyorsunuz.”

Sisteme KKB’nin web sayfası üzerinden üye olunduğunu belirten GÜRGÜR, detaylı bilgiye <http://tobb.org.tr/Sayfalar/TOBB-ODA-BORSA-Protokol.aspx> adresinden ulaşabileceğini ifade etmiştir.

Gündem (2) : Üretilmesi Öncelikli Görülen Katma Değeri Yüksek İlk 10 Kimyasalın Fizibilite Projeleri Hazırlık Çalışmaları/ AR-GE ve İnovasyon Alt Komitesi Çalışmaları

AR-GE ve İnovasyon Alt Komitesi Başkanı Mevlüt BÜYÜKHELVACIGİL, AR-GE ve İnovasyon Alt Komitesi olarak önemli bir çalışma başlattıklarını, ithalatı yoğun yapılan ve üretilmesi öncelikli 10 kimyasalı belirlediklerini ve bu konuda neler yapılabileceği konusunda çalışmalara devam edildiğini ifade etmiştir.

BÜYÜKHELVACIGİL sonrasında AR-GE ve İnovasyon çalışmaları sürecinde, firma olarak geliştirdikleri bir projeden bahsetmiştir. Projenin üniversite-sanayi işbirliğinin gerçek anlamda uygulandığı, Türkiye için çok değerli sonuçlar doğuran Ege Üniversitesi (EÜ) öncülüğünde Selçuk Üniversitesi ve Helvacızade A.Ş. ortaklığında olduğunu anlatmıştır. Proje kapsamında Konya'daki tesislerini bedelsiz olarak Selçuk Üniversitesi'ne açtıklarını, Kalkınma Bakanlığı'nın desteği ve öncülüğüyle Doğal Ürünler Araştırma Uygulama Merkezi kurduklarını, böylece EÜ'nün teknik ve bilimsel katkı sağlayacağı merkezle ilk defa bir sanayi tesisinin içinde, üniversiteyle işbirliği yapılarak araştırma merkezi kurulduğunu aktarmıştır.

Meclis Başkanı Timur ERK, ithalatı yoğun yapılan ve ülkemizde üretilmesi öncelikli görülen 10 kimyasalın ülkemizde ikamesininin çok büyük bir katma değer yaratacağını, ancak bu çalışmanın detaylarına inilmesi gerektiği için 3 grup (TOBB ETÜ, Hacettepe Üniversitesi ve TUBİTAK-MAM) ile bir çalışma yürüttüklerini meclis üyelerine aktarmıştır. Türkiye Kimya Sanayicileri Derneği'nin 5 yıldır destek verdiği Hacettepe Üniversitesi ayağı hakkında bilgi veren ERK, Hacettepe Üniversitesi Kimya Mühendisliği son sınıf öğrencilerinin kimyasallarla

ilgili projelerinin yarışma haline getirildiğini, bu yıl ödüllerin miktarının arttırıldığını, proje grupları ile irtibat halinde olduğunu ve bunların sonucunda başarılı olmaları beklenen ön fizibilitelerin hazırlanma sürecinde olduklarını belirtmiştir.

Gündem (3) : KİMTEK Konuları/Strateji Belgesi Eylem Planları Takibi (5.5 no.lu Eylem Planının Görüşülmesi)

Meclis Başkanı ERK, Kimya Sanayi Strateji Belgesindeki 36 eylemin takibinin daha iyi yapılabilmesi ve ilgili kurumların çalışmada daha verimli olabilmesi için 6 aylık izleme raporu mecburiyetinin 2 aylık dönemlerde yapılmasını önerdiklerini ve bu sistemin çok iyi sonuçlar verdiğini belirtmiştir. Ancak, her eylemin bir alt maddesi için ilgili kurumlarla toplantı yapmak yerine, gelen görüşlerin ve çalışmaların redaksiyonunun yapıp, geri dönüşlerin tekrar alındıktan sonra KİMTEK toplantılarında bir araya gelinebileceğini dile getirmiştir.

Sonrasında Meclis Üyemiz Orhan ÇETİNKAYA, Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) Kanunu ile ilgili bilgilendirmede bulunmuş, OSB Kanunu ile ilgili sektörün yatırım yeri bulamadıklarına dair sıkıntılarının olduğunu ve kimya sektörünün bu sorunlarını net bir şekilde kendilerine iletmelerini istemiştir. Çünkü 7 Mayıs 2013 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilecek ve Sanayi Genel Müdürü'nün de katılacağı, daha çok kümelenme konusunun görüşüleceği toplantıda, OSB'lerin sorunlarının da dile getirilmesi için çabalayacağını eklemiştir.

ÇETİNKAYA, Kimya Sanayi Strateji Belgesi ve Eylem Planları'ndan "amacı; kimya sektörüne yönelik faaliyet gösteren laboratuvarların tekrar gözden geçirilmesi" olan 5.5 nolu eylemin izleme ve değerlendirme çalışmalarını gündeme getirmiştir. Bakanlığın bu eylem planına son derece önem verdiğini ve bu konuyu gündeme getirme amacının, TÜRKAK tarafından

envanteri yapıldıktan sonra kamuya ait laboratuvarlardan sektörün beklentilerini öğrenmek olduğunu belirtmiştir.

Söz alan meclis üyemiz Erol ÖZENSOY, Türkiye'nin laboratuvarlar konusunda en büyük eksiğinin GLP laboratuvarı olduğunu, TÜRKAK'ın kendisini Avrupa Birliği'ne akredite edebilmesi için en az 3 adet GLP laboratuvarı olması gerektiğini söylemiştir.

İKMİB'den katılan İlnur Hanım, İKMİB olarak laboratuvar test ihtiyaçlarıyla ilgili bir çalışma yaptırdıklarını ve şimdi İstanbul Kalkınma Ajansı katkısıyla bir güdümlü proje yapmak istediklerini belirtmiştir.

Meclis Üyemiz Mevlüt BÜYÜKHELVACIGİL, üniversite laboratuvarlarındaki cihazların alımındaki kaynak israfına değinmiş, üniversite ve sanayinin cihaz pazarlığı yaptığını, aslında sadece cihaz değil, cihazla birlikte know-how satın alınırsa, o cihazların kıymet ifade ettiğini vurgulamıştır.

Gündem (4) : Biyosidal Ürünlerin Ruhsatlandırma Maliyetleri

Meclis Üyemiz Mustafa BAĞAN ruhsata tabi olan ürünlerde yaşanan sorunlara değinmiştir. Ruhsat verilmeden önce yapılan bir takım testler olduğunu, ancak kimi zaman bu test sonuçlarının kabul edilmediğini, oysa Sağlık Bakanlığı'nın onay verdiği ve denetlediği laboratuvarlardan sonuçların alındığını söylemiştir. Ayrıca, laboratuvarların deney ücretlerinin 8 ila 12 bin lira arasında olduğunu ve sık sık değiştiğini, 2012 yılına bakıldığında da ürün tipi gözetilmeksizin toplamda 10.895 TL'lik bir ruhsat ücreti ödenmesi gerektiğini, 2013'e gelindiğinde hem zamlanma hem de ürün tipi değişimi ile daha yüksek meblağlara çıktığını vurgulamıştır.

Ruhsatlandırma maliyetindeki artışın merdiven altı üretimin önünü açtığını belirten BAĞAN, böylece sektörde ruhsatsız ürünler bulunacağını ve ithalatla daha ucuza mal edinme yoluna gidileceğini belirtmiştir.

Avrupa Birliği'nin Eylül 2013'de yürürlüğe koyacağı yeni Biyosidal Ürünler Tüzüğünden bahseden BAĞAN, şu anda AB'de biyosidal ürünlerin serbest sirkülasyonda olmadığı için sadece anlaşma yapılan ülkeler arasında dolaşabileceğini, tüzüğün yürürlüğe girmesiyle de serbest sirkülasyonda olan ürünlerden mahrum olunacağını belirtmiştir.

Meclis Üyemiz Tufan ÇINARSOY, Biyosidal Ürünler Yönetmeliğinde boya sektörü olarak mağdur oldukları bir konuya değinmiştir. Deniz boyaları için yönetmelik gereği raf testlerinin zorunlu olduğunu, İstanbul Üniversitesi - Su Ürünleri Fakültesi ile ilgili teknik testlerin yapılması için protokol yaptıklarını ancak başka hiçbir ülkede böyle bir testin uygulanmadığını, üreticilerin bu yüksek maliyetli testlerin altından nasıl kalkacağı konusundaki endişelerini dile getirmiştir.